

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
Α. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

**2. Οι παραγωγικές δυνάμεις μέσα και έξω από την Ελλάδα και η
«Μεγάλη Ιδέα»**

Η Ελλάδα εξακολουθούσε (για δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία) να μοιάζει με την Ανατολή, παρ' όλο που η Δύση ήταν το ζητούμενο.

Απουσίαζαν τα ισχυρά κέντρα ανάπτυξης («ατμομηχανές» οικονομικής και τεχνικής προόδου):

- α.** δεν υπήρχαν σημαντικές **πρώτες ύλες**
- β.** δεν υπήρχε **πλεονάζον ειδικευμένο** ή έστω **φτηνό εργατικό δυναμικό**
- γ.** **ισχνή** συσσώρευση **κεφαλαίου** (ιδιωτικού και δημοσίου)
- δ.** **περιορισμένη** έως **ασήμαντη εσωτερική αγορά**
- ε.** η χώρα **ανταγωνιζόταν** τον εαυτό της

ισχυρά (πνευματικά, οικονομικά, παραγωγικά) **κέντρα ελληνισμού**
ελληνικά κεφάλαια και πλούτος αναπτυσσόταν:

- α.** Ουκρανία → Σουδάν
- β.** Δούναβης → Καύκασος
- γ.** Σμύρνη → Κιλικία

Θεωρούν το μικρό ελληνικό βασίλειο ως μία κακή ανάμνηση, έναν φτωχό, ανεπρόκοπο συγγενή (σύγκριση των επιτυχιών τους ≠ στασιμότητα, ένδεια μικρής Ελλάδας).

Τέλη 19^{ου}: η Ελλάδα γίνεται για αυτούς ασφαλές καταφύγιο και μετατρέπεται σε πεδίο ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων (πβ. αλλαγές στις οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στις περιοχές αυτές).

Μεγάλη ιδέα :

η ιδέα ότι το υπάρχον κράτος δεν ήταν παρά μία **ημιτελής κατασκευή**, τα **θεμέλια** απλώς για κάτι μεγαλύτερο. Η «Μεγάλη Ιδέα» που εκπορεύθηκε απ' αυτήν την αντίληψη, δημιουργούσε **προσδοκίες για ολοκλήρωση του εθνικού οράματος**, που προϋπέθετε σημαντική **διεύρυνση των συνόρων**.

Επιπτώσεις παρουσίας Μεγάλης Ιδέας :

- α.** στον **πολιτικό** χώρο
- β.** στον **οικονομικό** χώρο
- γ.** σε εποχές έντονων **εθνικών προβλημάτων** (βλ. Κρήτη, Μακεδονία)

οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν ασχολούνται αποκλειστικά με:

- α.** τα εσωτερικά ζητήματα
- β.** την οικονομική ανόρθωση
- γ.** τη γεφύρωση του χάσματος με τη Δύση